

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Δεκεμβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6771

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 77142 οικ.

Αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Μέρος Α' και το άρθρο 79 του ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62).

2. Το Μέρος Β' του ν. 5013/2023 «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 12).

3. Τα άρθρα 39, 82 και 83 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

4. Την παρ. 3 του άρθρου 76 του Κεφαλαίου ΙΑ' «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα Διαύγεια» του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

5. Τον ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο - Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

6. Το π.δ. 30/2025 «Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Α' 52).

7. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

8. Την υπ' αρ. 507/30-8-2023 απόφαση «Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Β' 5340) και ιδίως το άρθρο 10 αυτής.

9. Την υπό στοιχεία ΔΙΔΑΔ/Φ.64/1208/οικ.13890/26-7-2024 κοινή απόφαση της Υφυπουργού Εσωτερικών και της Αναπληρώτριας Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας «Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών» (Β' 4634).

10. Την υπό στοιχεία Ε.Π. 1466/20-11-2025 εισηγητική Έκθεση της Προϊσταμένης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

12. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος», αποφασίζουμε:

Αναθεωρούμε την υπ' αρ. 507/30-8-2023 απόφαση «Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Β' 5340) και ορίζουμε ότι από τη δημοσίευση της παρούσας, ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα έχει ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η επίσημη και δεσμευτική πράξη, η οποία καθορίζει και εξειδικεύει θέματα λειτουργίας της Μονάδας στο πλαίσιο του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, και ιδίως το σκοπό, τις αρμοδιότητες, την ευθύνη και τη θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του φορέα, λαμβανομένων υπόψη των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 2

Ρόλος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, σκοπός και έργο αυτής

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι μία αυτοτελής υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης και έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

α) Τον έλεγχο των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαίωσης περί της επάρκειας αυτών, με σκοπό την υποστήριξη του φορέα για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και για τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται,

β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, είτε ως αρωγή προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης είτε στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασιών, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του φορέα,

γ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων και

δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συντάσσει και αναθεωρεί το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης,

β) καταρτίζει Ετήσιο ή Πολυετές Πρόγραμμα Εργασιών, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων του φορέα, καθώς και της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών του φορέα,

γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων του, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων, όπως αυτά εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης και ιεράρχησης των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου και τις ενδεχόμενες συνέπειές του,

δ) παρέχει συμβουλευτικά έργα επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων του, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων,

ε) ελέγχει και παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα και εισηγείται σχετικές βελτιωτικές προτάσεις,

στ) αξιολογεί τη λειτουργία του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης,

ζ) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του φορέα για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον,

η) ελέγχει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των οικονομικών και μη αναφορών του φορέα,

θ) αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού και εκτέλεσης των λειτουργιών και των προγραμμάτων του φορέα,

ι) ελέγχει τη συμμόρφωση του φορέα προς την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του,

ια) ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα ως προς την αποτελεσματικότητά τους,

ιβ) παρακολουθεί, αξιολογεί και επιβεβαιώνει τις διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες του φορέα, σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους,

ιγ) καταρτίζει Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

ιδ) γνωστοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον πειθαρχικό Προϊστάμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων και

ιε) μεριμνά για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών.

3. Σκοπός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η ουσιαστική συνεισφορά της στην εκπλήρωση της επίτευξης των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στη βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών του, καθώς και στην προσθήκη αξίας σε αυτό, μέσω του έργου της.

4. Έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων (διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό έργο), και η παροχή συμβουλευτικών έργων, κατόπιν εντολής από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 3

Εσωτερικός έλεγχος

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα. Βοηθάει τον φορέα να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου είναι αρμόδια για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, οι οποίοι δεν έχουν δική τους Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 5

Κανονιστικό Πλαίσιο

1. Η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου διέπεται από:

α) το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στον Δημόσιο Τομέα,

β) τον Οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης,

γ) το Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου λαμβάνονται υπόψη τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O, καθώς και οι καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O. (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - C.O.S.O.) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.).

Άρθρο 6

Λειτουργική Σχέση Αναφοράς του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο αυτής:

1) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης:

α) Εγκρίνει το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας,

β) εγκρίνει το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας,

γ) εγκρίνει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας,

δ) εκδίδει τις εντολές εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων της Μονάδας.

2) Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

α) Υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

β) υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης τις εκθέσεις ελέγχου και παροχής συμβουλευτικού έργου της Μονάδας,

γ) υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης αναφορές σχετικά με την υλοποίηση ή μη των ενεργειών που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο ελέγχου,

δ) ενημερώνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης για θέματα διακυβέρνησης, διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

Άρθρο 7

Καθήκοντα του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:

α) Υποβάλλει Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του ν. 4795/2021,

β) υποβάλλει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας και εισηγείται την τροποποίησή του, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του ν. 4795/2021,

γ) είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν. 4795/2021,

δ) εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης τον ορισμό υπαλλήλων ή ιδιωτών ως εμπειρογνομώνων, αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του ν. 4795/2021,

ε) εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 9 του ν. 4795/2021,

στ) επιβλέπει τη σύνταξη και τυχόν αναθεώρηση του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 8

Ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητη. Οι εσωτερικοί ελεγκτές λειτουργούν ανεξάρτητα, απαλλαγμένοι από παρεμβάσεις στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και στην αποτύπωση των αποτελεσμάτων του έργου τους.

Η λειτουργική ανεξαρτησία διασφαλίζεται με την οργανωτική υπαγωγή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης, καθώς και με τη σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή.

2. Η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου προάγεται με:

α) Την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες των Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, για τους οποίους είναι αρμόδια η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου της,

β) τη διευκόλυνση των ελεγκτικών της εργασιών από τις ελεγχόμενες Υπηρεσίες,

γ) τη μη ύπαρξη περιορισμών στους αναγκαίους πόρους λειτουργίας της Μονάδας, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη του προγραμματισμένου ή έκτακτου έργου της.

3. Οι εσωτερικοί ελεγκτές αναφέρουν οποιαδήποτε μορφή παρεμπόδισης της ανεξαρτησίας τους (π.χ προβλήματα στην παροχή των στοιχείων κατά τον έλεγχο) στον Προϊστάμενο της Μονάδας. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, αν αντιμετωπίζει οποιαδήποτε μορφή παρεμπόδισης, αναφέρει το γεγονός στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στην Επιτροπή Ελέγχου.

Άρθρο 9

Τήρηση αμεροληψίας - εχεμύθειας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Το έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ασκείται με αμεροληψία και εχεμύθεια. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

α) Μεριμνά, ώστε να μην ανατίθενται στους Εσωτερικούς Ελεγκτές διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα επί διαδικασιών και λειτουργιών, οι οποίες περιλαμβάνονταν στις αρμοδιότητές τους ή τους είχαν ανατεθεί σε προγενέστερο χρόνο, έως ότου παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Ωστόσο, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές μπορούν να παρέχουν συμβουλευτικό έργο επί διαδικασιών και λειτουργιών, οι οποίες περιλαμβάνονταν στις αρμοδιότητές τους κατά το παρελθόν, γνωστοποιώντας το γεγονός αυτό στον Προϊστάμενο της Μονάδας.

β) Αποφαινεται το συντομότερο δυνατόν, επί αιτιολογημένου αιτήματος εξαίρεσης από το ανατιθέμενο διαβεβαιωτικό έργο, που υποβάλλεται εγγράφως, από τον Εσωτερικό Ελεγκτή, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων.

2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

α) επιδεικνύουν αντικειμενικότητα, αμεροληψία και εχεμύθεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,

β) δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα και δεν συνάπτουν σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή να θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους,

γ) ενημερώνουν εγγράφως τον Προϊστάμενο της Μονάδας εάν προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων, και επο-

μένως αδυναμία αντικειμενικότητας και αμεροληψίας εκ μέρους τους.

Άρθρο 10

Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση

1. Για την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απαιτείται επαγγελματική επάρκεια και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια.

2. Ο Προϊστάμενος και οι υπάλληλοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου που ασκούν καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή, υποχρεούνται εντός δώδεκα (12) μηνών από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημοσίου Τομέα από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται στην περίπτωση που ο εσωτερικός ελεγκτής διαθέτει ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο.

3. Πέραν της ανωτέρω αρχικής εκπαίδευσης, οι εσωτερικοί ελεγκτές μεριμνούν και οι ίδιοι για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους καθώς και για την περαιτέρω επιμόρφωσή τους, μετά από σύμφωνη γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας, ο οποίος συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες.

4. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας μεριμνά για την έγκαιρη λήψη της πιστοποίησης της παρ. 2 από τους εσωτερικούς ελεγκτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ. 8 του ν. 4795/2021. Επίσης μεριμνά για την περαιτέρω επαγγελματική επιμόρφωση του ιδίου και των εσωτερικών ελεγκτών, λαμβανομένων υπόψη των υπηρεσιακών αναγκών.

Άρθρο 11

Ορισμός εμπειρογνομόνων

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος της Μονάδας εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης τον ορισμό υπαλλήλου άλλης υπηρεσίας του Υπουργείου, ο οποίος διαθέτει τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο. Ο ορισμός του εν λόγω υπαλλήλου πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Αν οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει γνώμη στον Υπουργό Δικαιοσύνης για τον ορισμό ως εμπειρογνομόνων είτε υπαλλήλων άλλων φορέων του άρθρου 2 του ν. 4795/2021 είτε ιδιωτών που διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία.

α) Για τον ορισμό υπαλλήλου άλλου φορέα του άρθρου 2 του ν. 4795/2021 εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του επικεφαλής του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο εν λόγω υπάλληλος και εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης που εκδίδεται βάσει της παρ. 11 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021.

β) Σε περίπτωση ορισμού ιδιώτη ως εμπειρογνώμονα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων, καθώς και οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης που εκδίδεται βάσει της παρ. 11 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021.

γ) Το εύρος και η περίμετρος του έργου που θα εκτελεστεί, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας του εμπειρογνώμονα με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και οι ειδικότερες υπηρεσιακές ανάγκες που θα πρέπει να καλυφθούν, ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

δ) Οι ως άνω οριζόμενοι ως εμπειρογνώμονες δεν συνυπογράφουν τη σχετική έκθεση ελέγχου, αλλά υποβάλλουν υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

ε) Οι ως άνω οριζόμενοι ως εμπειρογνώμονες, πριν από την έναρξη του έργου, υποβάλλουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την εκτέλεση του έργου με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

Άρθρο 12

Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει, τηρεί και εφαρμόζει Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, με το οποίο παρέχεται:

α) η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσής της με τον ν. 4795/2021 και με τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας,

β) η δυνατότητα αποτίμησης της τήρησης και του βαθμού εφαρμογής των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου,

γ) η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού τήρησης του Πρότυπου Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

δ) η δυνατότητα αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία των Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 13

Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας περιλαμβάνει τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εξαγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

Για τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται διαδικασίες και εργαλεία που περιλαμβάνουν ιδίως:

α) Την εποπτεία του ελεγκτικού έργου,

β) την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

γ) τις εργασίες ελέγχου και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

δ) την τήρηση των προθεσμιών που συμφωνήθηκαν,

ε) τον αριθμό των βελτιωτικών προτάσεων, καθώς και εκείνων που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος.

Άρθρο 14

Διαχείριση κινδύνου

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου -ως τρίτη γραμμή ρόλων του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου- παρέχει στον Υπουργό Δικαιοσύνης εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων. Η διαχείριση κινδύνων (εντοπισμός - αξιολόγηση - αντιμετώπιση) πραγματοποιείται από την πρώτη και τη δεύτερη γραμμή ρόλων του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωσή τους, χωρίς να αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη.

2. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωσή τους, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, εάν:

α) Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους διαχείρισης αυτών,

β) λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων από τον φορέα.

Άρθρο 15

Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου -ως τρίτη γραμμή ρόλων του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου- παρέχει στον Υπουργό Δικαιοσύνης εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων δικλίδων ελέγχου.

Άρθρο 16

Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει, το αργότερο εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους, το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών του έτους αυτού, βάσει των διαθέσιμων πόρων της Μονάδας, και το υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος το εγκρίνει, το αργότερο εντός μηνός. Για την κατάρτιση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας λαμβάνονται υπόψη οι στρατηγικές και επιχειρησιακές προτεραιότητες, καθώς και η αξιολόγηση των κινδύνων και των ευκαιριών του φορέα.

2. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση Εντολών από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

3. Πέραν των ως άνω προγραμματισμένων εργασιών, ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί να εκδίδει και εντολές για διεξαγωγή έκτακτων ελέγχων ή παροχή συμβουλευτικών έργων.

4. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

Άρθρο 17

Στάδια έργου

Τα Στάδια του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου διακρίνονται, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, στα παρακάτω:

1. Στάδια διαβεβαιωτικών/ελεγκτικών έργων: α) ανάθεση της διενέργειας ελέγχου (εντολή ελέγχου), β) σχεδιασμός του ελέγχου, γ) διενέργεια του ελέγχου, δ) σύνταξη προσωρινής Έκθεσης ελέγχου, ε) οριστικοποίηση και υποβολή της Έκθεσης ελέγχου, στ) παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.

2. Στάδια συμβουλευτικών έργων: α) ανάθεση της παροχής συμβουλευτικού έργου, β) σχεδιασμός του συμβουλευτικού έργου, γ) διενέργεια του συμβουλευτικού έργου, δ) σύνταξη και υποβολή της Έκθεσης συμβουλευτικού έργου.

Άρθρο 18

Εποπτεία του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του έργου αυτής. Εποπτεύει κάθε έργο που ανατίθεται στους Εσωτερικούς Ελεγκτές καθ' όλη τη διάρκειά του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών αυτού και να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Άρθρο 19

Ανάθεση έργου

1. Η διεξαγωγή διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου ανατίθεται στους εσωτερικούς ελεγκτές, με την έκδοση σχετικής εντολής από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

2. Τροποποίηση της εντολής επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης που έχει εκδώσει την εντολή, σε περίπτωση που απαιτείται:

α) επέκταση της διάρκειας του έργου,

β) τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου,

γ) έλεγχος πρόσθετης υπηρεσίας,

δ) προσθήκη έτους αναφοράς.

Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

3. Τροποποίηση της εντολής έκτακτου ελέγχου ή έκτακτου συμβουλευτικού έργου επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν και:

α) Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

β) ο Προϊστάμενος του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων,

γ) οι Εσωτερικοί Ελεγκτές.

Άρθρο 20**Σχεδιασμός του έργου**

Μετά την ανάθεση του έργου, αναπτύσσεται ο σχεδιασμός αυτού, ο οποίος αποτυπώνεται στο Σχέδιο Έργου και στο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού που εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Άρθρο 21**Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου**

Σε περίπτωση εντοπισμού ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, η διερεύνηση της συγκεκριμένης υπόθεσης δεν διενεργείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στο πλαίσιο του εν λόγω ελεγκτικού έργου. Στην περίπτωση αυτή οι εσωτερικοί ελεγκτές θέτουν υπόψη του Υπουργού Δικαιοσύνης, μέσω του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και του Προϊσταμένου του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων τα στοιχεία περί απάτης, προκειμένου να αναληφθούν οι ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις. Στην Έκθεση Ελέγχου γίνεται απλή αναφορά χωρίς να αποκαλυφθούν τα σχετικά στοιχεία.

Άρθρο 22**Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου**

1. Η προσωρινή Έκθεση Ελέγχου υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές που τον διενήργησαν στον Προϊστάμενο του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

2. Στη συνέχεια η προσωρινή Έκθεση Ελέγχου αποστέλλεται στον Προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας στην οποία αφορά ο έλεγχος, προκειμένου να διατυπώσει εγγράφως την αποδοχή των προτάσεων που εμπεριέχονται σε αυτήν, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους ή να αιτιολογήσει την τυχόν εν μέρει ή εν όλω μη αποδοχή αυτών.

3. Η προσωρινή Έκθεση Ελέγχου κοινοποιείται και στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 23**Οριστικοποίηση του Ελέγχου**

1. Η αποδοχή των προτάσεων των Προσωρινών Εκθέσεων Ελέγχου από τους Προϊσταμένους των ελεγχόμενων υπηρεσιών γνωστοποιείται εγγράφως στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και ακολούθως οι εσωτερικοί ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο συντάσσουν την Οριστική Έκθεση Ελέγχου και την υποβάλλουν στον Προϊστάμενο του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας. Κατά το στάδιο της οριστικοποίησης είναι δυνατό να προκύψουν διορθώσεις ή αλλαγές.

2. Σε περίπτωση που δε γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις, εν όλω ή εν μέρει, ενημερώνεται σχετικά ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος δύναται να ζητήσει να πραγματοποιηθεί συνάντηση με τον Προϊστάμενο της ελεγχόμενης υπηρεσίας, με σκοπό

την επίτευξη συμφωνίας. Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από τους ως άνω Προϊσταμένους η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας, καταγράφονται στην Οριστική Έκθεση Ελέγχου οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής.

3. Η Οριστική Έκθεση Ελέγχου υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και κοινοποιείται στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας στην οποία αφορά ο έλεγχος.

Άρθρο 24**Έκθεση συμβουλευτικού έργου**

Η Έκθεση συμβουλευτικού έργου υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στον Προϊστάμενο του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας, ο οποίος την υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 25**Γνωστοποίηση των Αποτελεσμάτων του Ελέγχου**

1. Οι Οριστικές Εκθέσεις ελέγχου υποβάλλονται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στον Προϊστάμενο της εμπλεκόμενης οργανικής μονάδας στην οποία αφορά ο διενεργούμενος έλεγχος.

2. Οι Οριστικές Εκθέσεις ελέγχου κοινοποιούνται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4820/2021.

3. Οι Οριστικές Εκθέσεις ελέγχου γνωστοποιούνται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, οποτεδήποτε ζητηθεί.

4. Οι Οριστικές Εκθέσεις μπορούν να γνωστοποιούνται, έραν των προαναφερθέντων και σε άλλες υπηρεσίες ή σε άλλους φορείς εκτός Υπουργείου Δικαιοσύνης, μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Άρθρο 26**Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών του Εσωτερικού Ελέγχου - Τελική Αναφορά**

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές παρακολουθούν την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών. Η παρακολούθηση συνίσταται στην επιβεβαίωση της υλοποίησης και στην αξιολόγηση του αντίκτυπου κάθε συμφωνηθείσας ενέργειας, εντός του τεθέντος από τον εσωτερικό ελεγκτή χρονοδιαγράμματος.

Μετά την υλοποίηση όλων των συμφωνηθεισών ενεργειών της οριστικής έκθεσης, συντάσσεται Τελική Αναφορά, στην οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες, με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής ή μη των προτάσεων, την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας, καθώς και της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών, μη ανεκτών, για τον φορέα κινδύνων.

Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές στον Προϊστάμενο του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας, ο οποίος την υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 27

Ετήσια Έκθεση με Γνώμη

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στην Επιτροπή Ελέγχου Ετήσια Έκθεση.

2. Η Ετήσια Έκθεση, η οποία υποβάλλεται έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους και αφορά το αμέσως προηγούμενο έτος, περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

α) Την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου της Μονάδας,

β) τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας και με το Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

γ) θέματα σχετικά με τους σκοπούς, τη λειτουργία και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Μονάδας, καθώς και άλλα θέματα που άπτονται του παρόντος Κανονισμού,

δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό,

ε) τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα ευρήματα που είναι ενδεικτικά καταστάσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και τα αποτελέσματα του παρεχόμενου συμβουλευτικού έργου,

στ) την πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,

ζ) τους υπολειμματικούς κινδύνους που εξακολουθούν να απειλούν το φορέα λόγω μη υλοποίησης των προτάσεων του εσωτερικού ελέγχου

η) τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών και προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών.

3. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Ειδικά η Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης συνοδεύεται από Γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με

τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του Υπουργείου. Η Γνώμη, η οποία βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας, λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής, ή με επιφύλαξη).

Άρθρο 28

Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης του Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου κατά την άσκηση των καθηκόντων της μπορεί να υποστηρίζεται από ηλεκτρονικές ελεγκτικές εφαρμογές και προγράμματα.

Άρθρο 29

Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου τηρεί τα αρχεία του συνόλου των έργων σε φυσική και σε ηλεκτρονική μορφή. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας ορίζει τον υπάλληλο, με τον αναπληρωτή αυτού, που θα είναι αρμόδιοι για την τήρηση των αρχείων αυτών.

Άρθρο 30

Τροποποίηση - επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται μετά από πρόταση του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2025

Ο Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

